

Cavalier King Charles Spaniel klub Čech, Moravy a Slezska

se sídlem: Na Dílech 807/6, Praha 4, 141 00

IČ 457 73 173, vedený i Městského soudu v Praze pod spisovou značkou L4150

Ozdravný program

Preambule

Ozdravný program Cavalier King Charles Spaniel klubu Čech, Moravy a Slezska (dále jen Klub) je v platnosti od ledna 2003. Za tu dobu se mnohé změnilo jak v pokroku ve veterinární oblasti, tak i v přístupu chovatelů k tomuto programu. Ozdravný program musí umět reagovat na veškeré tyto změny, musí být jednoduchý a srozumitelný i pro začínající chovatele a majitele kavalírů. Jeho smysluplnost závisí na dvou základních věcech. Musí přinášet do chovu pozitivní výsledky a musí být podporován samotnými chovateli.

Ozdravný program je dobrovolný. Klub je tady od toho, aby chovatelům pomáhal a radil. Klub by měl vést chovatele k tomu, aby odchovávali psy zdravé a zároveň psy, kteří mají co nejbližší ke standardu plemene. Tyto dvě věci jsou neoddělitelné a také se k nim musí přistupovat stejně. Jestliže dáváme chovatelům volnost v jejich chovatelských záměrech, musí mít i právo volby v ostatních věcech. Otázkou však zůstává, kdo si v dnešní době koupí štěně po nevyšetřených rodičích, nebo bude krýt psem bez patřičných zdravotních certifikátů. Nakonec i ti chovatelé, kteří se doposud nechovali zrovna zodpovědně vůči plemeni které chovají, budou muset k tomuto programu přistoupit. Ozdravný program není výmysl našeho klubu, ale je to celosvětový trend v chovu.

I. Obecná ustanovení

Na které nemoci a poruchy se tedy ozdravný program zaměřuje:

- Srdce - MVD
- Oči - dědičné vady očí
- Luxace pately
- Záchvatovité padání (episodic falling), kadeřavost srsti a suché oko (dále jen EF/CC)
- Dysplazie kyčelních kloubů
- Syringomyelie

Základní postup pro chovatele i majitele:

1. Jednou za rok provést u psa poslechové vyšetření srdce
2. Minimálně jednou za život psa nechat provést oftalmologické vyšetření na dědičné vady
3. Nechat psa staršího 1 roku vyšetřit na luxaci patel
4. Nechat provést DNA testy na EF/CC, pokud jeho oba rodiče nemají toto vyšetření čisté
5. V případě že máte psa v zátěži (agility a další sporty ...) doporučujeme nechat provést vyšetření na dysplazii kyčelních kloubů
6. Dokud nebude k dispozici jiný způsob diagnostiky syringomyelie, je vhodné nechat si na některém schváleném pracovišti udělat MRI sken krční páteře psa a u schválených specialistů nechat tento sken posoudit

Dodatky pro chovatele:

1. Do chovného páru zařazovat jedince starší 2, 5 roku
2. Nezařazovat do chovu jedince se šelestem na srdci prokázaným do jejich 5 roku
3. Nezařazovat do chovu jedince s dědičnou vadou očí
4. Nezařazovat do chovu jedince s vyšším stupněm luxace číšky jak st. 1
5. Klub nepovoluje zařazovat do chovu jedince postižené EF/CC, jednoho přenašeče v chovném páru klub akceptuje, ale nedoporučuje, a to jen v případě, že druhý pes z páru je vyšetřený s výsledkem čistý
6. Z důvodu eliminace onemocnění EF/CC v chovu klub dále nepovoluje spojení dvou nevyšetřených jedinců a dvou přenašečů
7. Zejména u jedinců aktivních v chovu provádět poslechové vyšetření srdce po celý život psa

Podrobnosti k jednotlivým bodům, schválené veterináře a specializovaná pracoviště najdete pod odkazy na jednotlivé choroby a postižení na pravé straně této stránky. Základní informace k těmto chorobám najdete v sekci Zdraví a nemoci. O novinkách z této oblasti jsou členové klubu pravidelně informováni v klubové Ročence.

Klub se snaží chovatele a majitele v posledních trendech zdraví kavalírů maximálně podporovat. Přispívá na poslechová vyšetření srdce pořádaná na klubových akcích. Snaží se zvát na tyto akce i další veterináře (oči, patelly), zprostředkovává vyšetření EF/CC. Pro začínající chovatele a majitele připravil pro jejich psy Zdravotní knížku, která sama o sobě je dobrým návodem na to, jak v ozdravném programu postupovat. Na tuto knížku má nárok každé štěně odchované pod naším klubem a pro ostatní psy je možné ji za symbolickou cenu koupit.

Klub dále pořádá semináře pro chovatele, které jsou mimo jiné také zaměřeny na zdraví psů a poslední trendy ve veterinární medicíně.

II. Dysplazie mitrální chlopně (MVD)

V současné době se k určení šelestu na srdci využívá poslechové vyšetření. I když dojde ke změně schématu v doporučeních ohledně MVD, bude stále poslechové vyšetření první volbou.

Pokud je zaznamenán šelest, měl by chovatel nechat udělat ještě jeden poslech od jiného veterináře.

Po potvrzení šelestu poslechem se doporučuje navštívit specializovaného veterinárního kardiologa. Bez dalšího specializovaného vyšetření totiž nemáte jistotu, jestli zjištěný šelest představuje degenerativní onemocnění mitrální chlopně.

Klub vydává následující doporučení:

1. Jedinci zařazení a využívání v chovu by měli mít čisté poslechové vyšetření srdce a toto absolvovat minimálně každý rok.
2. Po pátém roku věku sledovaného jedince by měla být provedena kontrola dopplerovským sonem i u jedinců, kteří mají doposud čisté askultativní vyšetření.
3. V chovu by měli být využíváni jedinci od 5 let věku. V případě využití mladších jedinců by tito měli být starší 2, 5 roku a zároveň by jejich rodiče měli mít čisté poslechové vyšetření srdce provedené po 5 roce jejich věku.
4. Krycí pes vyššího věku se slabým šelestem by neměl být opomíjen a může být v chovu přínosem, narozdíl od psa u kterého se šelest vyskytl v raném věku.
5. V rámci klubových bonitací a svodů dorostu bude nabízeno členům klubu poslechové vyšetření „chovných jedinců“ od 5 let dosažného věku (min. 5 roky v den vyšetření - psů i fen) ZDARMA, a to pro každého psa nebo fenu jedno poslechové vyšetření v „každém“ kalendářním roce.

III.

Dědičné vady očí (DOV)

Smyslem diagnostiky dědičných očních vad psů je plošná depistáž, jejíž výsledky jsou základem pro postupnou eliminaci těchto vad z chovné populace. Diagnostický a ozdravný program DOV je založen na provádění cíleného očního vyšetření, které probíhá podle předem schváleného očního vyšetřovacího protokolu. Tento protokol je stanoven ECVO a na jeho vypracování se podíleli přední evropští oční lékaři v součinnosti s představiteli národních chovatelských klubů.

V současné době víme o více jak 300 různých postiženích oka, ale u kavalírů se sledují zejména následující:

- dědičná katarakta
- multi-fokální retinální dysplazie
- suché oko *
- distichie

* DNA testy na suché oko jsou k dispozici v rámci testů na Episodic falling, ale je třeba rozlišovat dědičnou vadu „Suché oko“ a Suché oko zapříčiněné chorobou Curly coat (kadeřavost srsti)

V rámci ozdravného programu klub doporučuje:

1. Alespoň jednou za život psa nechat provést oftalmologické vyšetření
2. Pokud je jedinec využíván v chovu, měl by mít platné oftalmologické vyšetření ne starší jak 24 měsíců
3. V chovu by se měli využívat pouze jedinci s výsledkem vyšetření: „Je prostý dědičných vad“.

IV.

Luxace česky

Dědičný mechanismus je v tomto případě polygenetický a to poněkud komplikuje situaci. Ke snížení výskytu této poruchy v chovu klub doporučuje nezařazovat do chovných párů jedince s vyšším stupněm luxace jak st.

1. Jsme si vědomi toho, že ani toto opatření nemusí vést k uspokojivým výsledkům. Správně by měl chovatel přihlédnout i k výsledkům vyšetření luxace patel u rodičů a sourozenců. Proto je potřeba, aby chovatelé nechali vyšetřit co největší počet psů.

Toto vyšetření se provádí nejdříve po prvním roce psa a platí po celý jeho život.

V rámci ozdravného programu klub doporučuje:

1. Nepoužívat v chovu jedince s vyšším stupněm luxace česky jak st. 1.

V.

Episodic falling a Curly coat and Dry eye

Episodic falling (EF) - geneticky podmíněné onemocnění, způsobené mutací recesivního genu, je známo u plemene Cavalier King Charles spaniel od šedesátých let minulého století. Kombinace „Dry eye“ syndromu a „Curly coat“ syndromu (CCDE) nebyla popsána u žádného jiného plemene. Výzkumy byly prováděny v USA, UK, Austrálii, Švédsku, České republice a na Islandu.

V rámci ozdravného programu klub doporučuje:

1. Jedinci v chovném páru by měli mít známé výsledky vyšetření na Episodic falling a na Curly coat and Dry eye syndromy (zděděné, nebo laboratorní výsledky). Do chovného páru by neměli být zařazeni jedinci, kteří by vyprodukovali štěňata postižená těmito chorobami.

<i>Otec</i>		<i>Matka</i>		<i>Potomci</i>
Čistý	×	Čistá	>	100% Čistých
Čistý	×	Přenašeč	>	50% Čistých + 50% Přenašečů
Čistý	×	Postižená	>	100% Přenašečů
Přenašeč	×	Čistá	>	50% Čistých + 50% Přenašečů
Přenašeč	×	Přenašeč	>	25% Čistých + 25% Postižených + 50% Přenašečů
Přenašeč	×	Postižená	>	50% Přenašečů + 50% Postižených
Postižený	×	Čistá	>	100% Přenašečů
Postižený	×	Přenašeč	>	50% Přenašečů + 50% Postižených
Postižený	×	Postižená	>	100% Postižených

2. Klubovému poradci chovu je zakázáno potvrdit krytí jedinců:

- 2.1. nevyšetřený × nevyšetřený
- 2.2. přenašeč × nevyšetřený
- 2.3. přenašeč × přenašeč
- 2.4. postižený jedinec nesmí být v chovu využit